

meg az emberiséget: a szén igazi állapota a gyémánt, még akkor is, ha a levegő füsttel és a föld korommal van tele.

*

Nem tudom, hogy Bandi most majd léghajóra száll, vagy jegyet vált a kisvasútra, netán kezében a távcsővel egy lovaskocsira kéredezkedik fel, amely a fenyőkkel borított hegyek közé tart. Ahonnan talán közelebb fénylenek a csillagok. Az bizonyos: a lencsékre nagyon vigyáz; további gyermekkor adasson neki!

ABLONCZY LÁSZLÓ

BAJOR ANDOR

Tökéletlen Télapó

Már kész kamasz voltam, sokoldalúan fejlett, ami azt jelentette, hogy aránytalanul megnyúltam, és hol a bal lábam tűnt hosszabbnak, hol a jobb. Mert magam sem voltam tisztában a valóságos helyzettel, könnyen zavarba jöttem, és egyik lábammal gáncsot vettem a másik elé.

Ilyen volt a külső és benső állapotom, amikor öreg tanítóm meghívott a régi iskolám Télapó-ünnepélyére.

Bebotorkáltam az ismerős terembe, ahol fenyőágak és színes papírszalagok között lelkesen szorongott a rövidnadrágos ifjúság.

— Gyere — ölelt meg a tanítóm. — Ül le. És ha a Télapó fölszólít... beszélj úgy vele, mintha... ő lenne: a Télapó...

Értelmesen bólogattam, és az volt az érzésem, hogy kár az ilyesmit hangsúlyozni. Nyilván az a Télapó, aki felöltözik Télapónak. Ahogy az a bíró, aki talárt ölt, és bemegy a tárgyalásra mint bíró. És az a szemetes, a császár vagy a kéményseprő, aki megérkezik jellegzetes díszében, és viszi a szemetet, közli császári bölcsességeit, vagy kotorja a kéményt. Én még a sintérral is mindig úgy beszéltem, mintha ő lenne a sintér. Sohase jutott eszembe, hogy a sintér esetleg az állatvédők áruház elnöke.

Leültem a kölykök közé, akik a tanító intésére kissé vonítva énekelni kezdtek:

Hull a dara meg a hó,
Jöjj el, jöjj el, Télapó...

Csengettyűszó hangzott, kitárult az ajtó, és bejött egy bíbor ruhás, hószakállú alak puttonnyal.

A kis kölykök egy pillanatra megdermedtek. Látszott rajtuk, hogy meglepi őket a mesebeli lény váratlan valósága.

— Köszöntünk, kedves Télapó — szólalt meg a tanító, mire a jelenés megállt, kissé imbolygott, majd körülnézett, és azt mondta:

— Hukk! Itt vagyok, fiókáim!

Elindult bizonytalanul az emelvény felé, de mint aki nincs meggyőződve, hogy előbbi szavát megértették, megismételte fehér szakálla mélyéről:

— Hukk! Ide húztam a csíkot!

A tanító zavartan mosolygott.

— Drága Téalapó — mondotta —, tudjuk, hogy hosszú útról jöttél, és a szánod csikot húzott, fáradt vagy, és ezért köszönjük, amiért meglátogatnál bennünket, csikot húzó szánon...

Téalapó megállt az emelvényen, szelíden tántorogva.

— Bizony — bólogatott bíbor kucsmájában —, úgy megfáztam, mint a vöcsök!

A jó tanító tisztelettel nézett reá.

— Drága Téalapó — mentette a helyzetet —, értjük, hogy megfáztál, mint a prücsök a megható mesében... melynek címe A prücsök és a hangya.

Téalapó megrázta a kucsmáját.

— Úgy is megfáztam, mint a prücsök. De főként: mint a vöcsök.

Hegyes tekintettel néztem a Téalapót, és fölismertem benne egykori iskolaszolgánkat, Misi bácsit, aki szünetekben kiflit és törökmézet árult.

És hirtelen az volt az érzésem, hogy ez csakugyan nem a Téalapó. Misi bácsi enyhe részegségével és mérsékelten emelkedett stílusával nem tudta megjeleníteni a jóságról alkotott amúgy is szerény elképzeléseinket.

— Hukk, csirkéim! — kiáltotta ismét, majd aranykönyvet vett elő a puttonyából.

Lassan megmikulásolta magát, csak néha cserélte össze ajándékozás közben az aranydiót az aszaltszilvával.

Nagyjából folyékonyan mondta a könyvbe írt verseket. Jó tanítónk heteken át körmölte alkotásait.

— Szabó Károly — szólt a Téalapó, mire remegve botorkált elő egy bűntudatos, lehajtott fejű ifjú.

A Téalapó olvasni kezdett az aranykönyvből:

*Mivel te vagy az osztálynak
Legjobb tanulója,
Szorgalmad az aranykönyvbe
Arannyal van róva.
Leírsz mindig minden leckét,
Végzed a parancsot,
Ezért kapsz a Téalapótól,
Hukk, egy szép narancsot!*

Majd benyúlt a puttonyba, kotorászott, és átadott egy marék mogyorót.

Tanítónk az ál-Téalapó füléhez hajolt, magyarázott valamit, mire Misi bácsi bölintott, és újra szónokolni kezdett.

— A könyvben — mondta leleményesen — bizonyos följegyzéseket kicserélt a Krampusz. Szabó Károly nem a legjobb tanuló; sőt éppenséggel teli van négyessel. Hanem mindaz, amit elmondtam, Kiss Sándorra vonatkozik. Gyere ide, Sándor fiam, ne mondd, hogy Téalapó nem úgy ismeri az érdemeiteket, mint éjjel a sarkokon ácsorgó lányok a liliumot.

— A Téalapó a hosszú úton kifáradt — állt föl a tanító —, és attól tartok, hamarosan tovább kell indulnia, mert az ideje drága...

A Téalapó imbolygott, legyintett.

— Frászt — jelentette ki. — Én vagyok a Téalapó, és itt most én pofázok.

Ezután megnyálazta az ujját, lapozott, és engem szólított. Összeakadó láb-bal botorkáltam ki, ő pedig olvasott:

*Te vagy, hukk, a mi iskolánk öreg növendéke,
De a szorgos tanulásnak soha sincsen vége...*

Ezután hozzám fordult, és félhangosan megkérdezte:

— Hogy kerülsz ide, vén marha?

— Drága Télapó — dadogtam —, eljöttem, hogy lássam lelkes tanulóinkat és Télapó hófehér szakállát...

— Akkor csókold meg a szakállamat — ajánlotta föl váratlanul.

Amíg eleget tettem ötletszerű kívánságának, sűgva megkérdezte:

— Emlékszel, mennyi törökmézet vásároltál tőlem? Hej, azok voltak ám a boldog idők!

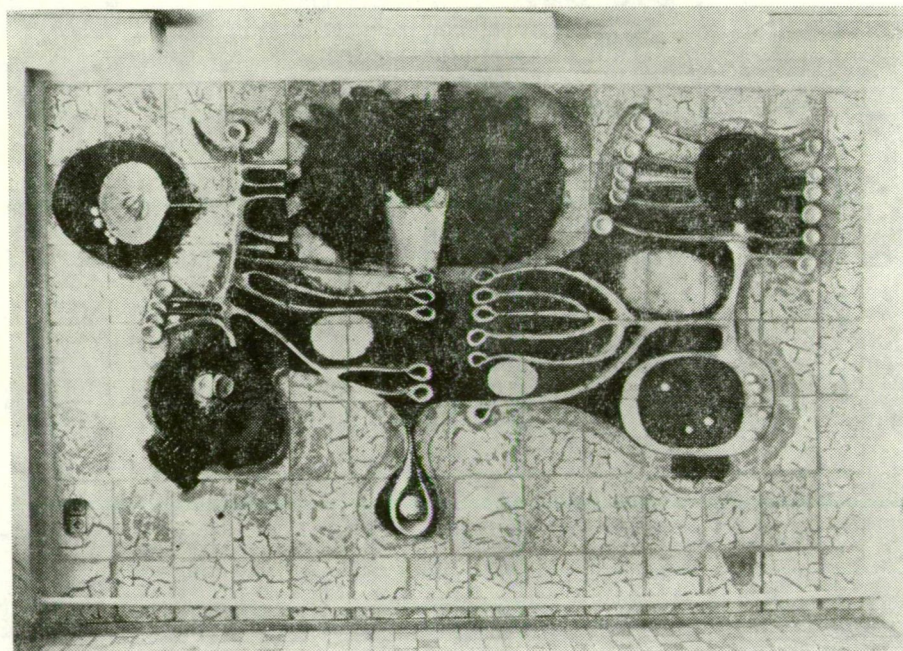
— Emlékszem, drága, jóságos Télapó — feleltem gépiesen.

— Na — mondta —, most vedd be a nyúlport. Ne hallják, hogy járattjuk a bagólesőnket.

Visszabotorkáltam, és beestem a padba. Nem az volt a baj, hogy Télapó egy sikerületlen Télapó volt. Hanem hogy már Misi bácsi se volt Misi bácsi. A télapói mesterség összekuszálta a fejét. És hiába beszéltem volna vele a régi módon, közvetlenül és ezért tiszteletlenül: nem a Télapó gyarlóságainak bírálója lettem volna, csak a meghatott gyermekek oktalan ellensége.

A kölyköket ugyanis megbabonázza a hószakáll, a piros köpönyeg és a kucsma.

— Látjátok — mondogatták Télapó nem is egészen önkéntes távozása után —, mégiscsak van Télapó, és ahhoz képest, hogy millió gyerekhez siet, nem is sokat téved.

VÉGVÁRI GYULA MUNKÁJA (KERÁMIA FALIKÉP)